

Vtorek, četrtek in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom
za vse leto 8 g. — k.
" pol leta 4 " — " "
" četrť " 2 " 20 "

Po pošti:
za vse leto 10 g. — k.
" pol leta 5 " — " "
" četrť " 2 " 60 "

Vredništvo in opravišstvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

SLOVENSKI NAROD.

Oznaniła:

Za navadno trisopne vrsto se plačuje:
6 kr. če se tiska 1krat,
5 " " " " 2krat,
4 " " " " 3krat.
veče pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati kolek (štampelj) za 80 kr.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

Še enkrat šolske postave.

Iz Kranjskega, 16. jan. 1871.

„Slov. Narod“ je prinesel v št. 151 in 152 lanskega leta članek pod omenjenem naslovom, govoreč o blagoslovu novih šolskih postav slovenskemu ljudstvu. V tem spisu se graja nove šolske postave in se naštevajo tudi njih žalostni nasledki za slovensko ljudstvo v narodnem oziru. V ta namen so navedeni nekateri primerljaji iz šolskega življenja na Štajerskem. Akoravno je v omenjenem sestavku več resničnih drobtin in akoravno je graja zelo umetno spletenih in težko razumljivih novih učilniških zakonov in malo narodnih učiteljev štirskih v nekaterem oziru prav opravičena, vendar pa skoz in skoz nismo zadovoljni, in se ne jemamo z vsemi mislimi onega spisa in hočemo zagraditi tudi svoje mnenje o novih šolskih postavah in o njenih koristih za Slovence prav odkritosrčno po svojem prepričanju izreči.

Nove šolske postave nameravajo povzdigo avstrijskega šolstva v materijalnem in duševnem oziru. Nove šolske postave so v principu dobre. To so priznali vsi nobenostransko sodéči šolniki. Napake novih šolskih namer obstojé le v tem, da se hočejo vsem deželam ene in iste vsiliti. Akoravno se s tem ne bode dosegel zaželeni vspeh, vendar ta napaka po naključju ravno za šolstvo še tako velika ni, kakor se ploh sodi. Nismo nikakor prijatelji nesrečnega centralizma in nikakor nismo zadovoljni, da državni zbor obravnava šolske zadeve, ktere naj bi se deželnim zborom izročile; vendar se sploh ne moremo pritožiti, da je ravno centralistični Družaj s svojim državnim zborom napredku šolskemu škodoval. Državni zbor, ki sicer o tej zadevi vsled oktoberske diplome ne bi smel tako na drobno tikati se v šolstva posameznih dežel, sklenil je šolsko postavo od 14. maja 1869, ki tudi nam Slovencem ne bode škodovala, marveč koristila, ako jej ne bomo nasprotovali, ter je rajše sprejeli in porabili to, kar je v njej dobrega. Nova šolska postava ima dobre določbe; ona velevala, da naj se stanovi obilo šol, kjer koli je le mogoče; ona bode skrbela za pridno šolsko obiskovanje, za dobro učiteljsko izobraževanje, boljše učiteljsko plačo, pokojnino i. t. d.

Če novi šolski ukazi velevali, da naj bode učilna soba prostorna, da naj skrbi srenja za učne pomočke, da naj plačo učiteljevo župan pri srenjanih nabira; to so vse le dobre strani novih učilniških zakonov, kar se pa v zadnjem spisu nekoliko graja. Da se imenujejo različni šolski formulari (obrazci), i. t. d. nepotrební in potrata časa, to ni prav previdno. Da mora učitelj vse dotične šolske dogodke, kakor obiskovanje šolsko, napredek učencev, zapisnik za šolo ugodnih otrok in drugo na tanko zaznamovati in o tem višim šolskim uradom poročevati, to bode gotovo le pospeševalo šolstvo in čas se gotovo ne bode potratil s tem poslovanjem. To pa pisatelju onega sestavka ni všeč.

Tudi postava o šolskem nadzorništvu je po svojih načelih hvalevredna. Le okoliščine so po nekaterih krajih slovenskih še tako nemile, da koristi teh zakonov ti kraji ne bodo mogli uživati. Šolska svetovalstva, ki so skoraj po vseh avstrijskih deželah in kronovinah že ustanovljena, so dobre naprave. V teh so zastopniki srenj, (ljudstva), učiteljev in cerkvenih koristi. Ti trije faktori imajo enakomerno o šolskih zadevah govoriti in sklepati. Gotovo je to pravičnejši od pred, ko ste imeli le cerkvena in svetna vlada šolstvo v rokah;

učitelji in srenje so se mogle radovaljno v njih poveljati. Da pa ta svetovalstva v nekaterih slovenskih deželah niso za napredek ljudstva in šole v narodnem oziru, da ta svetovalstva ne bodo materini jezik slovenski povsod gojila, da bodo marveč še dalje nemčila našo mladino — krivo je razcepljenje slovenskega ljudstva v toliko različnih dežel. Primanjkuje nam tedaj zedinjenje slovenskih dežel v eno samo celoto. Potem bi nam nove šolske postave gotovo ne škodovala. — Na Štírskem so žalibog v deželnem šolskem svetovalstvu, pa tudi v nekaterih okrajnih in krajnih šolskih svetovalstvih na spodnjem Štírskem našemu narodu neudani možje. Od tod izvira, da ti šolski uradje dajo povelja v nam tujem nemškem jeziku, da ne pospešujejo podučevanja slovenskega jezika v slovenskih šolah in da ne čislajo narodnih učiteljev. A da so te šolske gosposke tako sestavljene, niso krive nove postav o šolskem nadzorništvu. Deželno šolsko svetovalstvo je v Gradcu nemško, ker je konzistorij nemški in ker je vlada le nemške profesorje in nadzornike v dež. šolski svet imenovala. Da so pa nekatera okrajna šolska svetovalstva na spodnjem Štírskem po svoji večini nasprotna nameram našim, zadolžili so tisti, ki so zastopnike v te urade volili. Ako bi bili okrajni zastopi, učitelji in konzistorij lavantinski volili le narodne može v ta zelo važna svetovalstva, imele bi te oblastnije tudi slovensko lice. In če to še dalje preiskujemo, prepričali se bomo, da vseh teh nasledkov je krivo pomanjkanje narodne zavesti in narodnega prepričanja. Da je pisatelj onega sestavka grajal štirke učitelje, ki so menda še zelo premalo narodni, pritrdujemo mu v tej zadevi tudi mi. Za koroške Slovence nove šolske postave o nadzorništvu gledé narodnosti tudi ne bodo koristile in tudi za Istrijsko in Goriško ne toliko kakor za Kranjsko, ki je v tej zadevi res na trdnem. Tukaj je deželno šolsko svetovalstvo narodno, okrajna in krajna šolska svetovalstva so po večem narodna in tudi okrajni nadzorniki niso nasprotniki naši. Kranjski učitelji se sedaj smejo prostejše gibati, materini jezik smejo gojiti in smejo delavni biti tudi na narodnem polji. Vse to pod prejšnjo šolsko vlado ni bilo mogoče. — Sedaj je poklicano tudi ljudstvo, da se udeležuje pri posvetovanji naredeb in zavodov, ktere ono vzdržuje. S tem, da ima tudi navadni kmet pravico sklepati o važnejših zadevah, s tem dobi tudi veselje do njih. Do sedaj je bil le nasprotnik šole, ktera mu je bila usiljena; sedaj je pa začel premišljevatí o njej in ker bode imel pravico zahtevati in nasvetovati, kako naj se mu učilnica osnuje, budilo ga bode to vedno več in več. Iz tega se razvidi, da krajni šolski svet in krajni šolski nadzorniki niso res tako odveč, kakor se sploh govori. Šola je zelo važna naprava, zanjo naj se torej vsi stanovi interisarijo. Akoravno v začetku še nimajo dosti vednosti o šolskih stvarih možje, ki naj se po novih postavah udeležujejo pri šolstvu, vendar je pričakovati, da si bodo s časoma pridobili potrebne znanosti in tudi kaj veselja. Želeti bi bilo, da se bi le res med ljudstvom pomen in korist šole razumevala in da bi se ravno ta namen novih šolskih postav kmalo dosegel.

Po vsem tem še enkrat ponavljajmo, da nove šolske postave so v principu dobre in ako bi druge okoliščine po vseh deželah ugodne bile, pokazal bi se njih blagoslov tudi v djanji. Zlasti pa na Kranjskem postav o šolskem nadzorništvu in njeno izpeljavo z veseljem pozdravljamo vsi prijatelji šolstva in narodnega napredka!

Dopisi.

Iz Maribora, = [Izv. dop.] (Kako moramo postopati.) Ako hočemo mi Slovenci več biti kakor samo „zanimiva“ narodnost, tedaj ne smemo rok križem držati, ampak premišljevatí, po kakovih potih pridemo v našej politiki naprej. Prvo, česar nam je neobhodno treba, je zaupanje do nas samih. Mi se moramo prepričati, da le taki narodje živijo, ki se na vso moč gibljejo, ki nikdar niso leni, če ravno jim kaj po sredi izteče; ki za svojo čast in za svoje varstvo zmérom kakor vojaki na straži stojijo. — Drugo, česar nam je treba je, da svoje moči zbiramo. Koliko moči se izgubi, ker nimajo od nobene strani podpore in brambe. Skoro v vsaki vasi ali fari živi gotovo kaki rodoljub slovenski; ali kaj če on sam opravi? Naj on sam nebo in zemljo na pomoč kliče, on ostane, ako je sam, glas „vpijočega v puščavi“ in ne more nič velikega opraviti. Ako pa pristopi h kakemu političnemu ali katoliško-konservativnemu ali h kakemu drugemu društvu, brž premore njegova slaba moč za dvakrat, trikrat in desetkrat več. Njegov groš, pridruživši se drugim grošem, pomaga k goldinarju in národno slovensko reč izdatneje podpira; njegov glas, sam na sebi malo číslan, dobi pridruživši se glasovom stoterih ljudi dvakrat, trikrat večo veljavo. Zakaj, kar več ljudi sklene, to ima navadno pred svetom tudi več veljavnosti; kakor še tako pametne misli enega samega človeka, ktere glas se v množici nasprotnih glasov rad izgubi. — Zató je neobhodno potrebno, da se rodoljubi v društvu zbirajo, in to najbolje v politična društva. Takova društva naj se snujejo po vsem Slovenskem; v nobeni vasi ne smeje brez udov takih društev biti; kjer je le kaj učenih ljudi v enem kraju, ki morejo takošna društva voditi, povsod naj se samostojna društva ustanovijo; kjer pamanjka potrebnega števila udov in vodnikov, tam naj se pravi Slovenci v društvo bližnjega okraja vpišejo. Vsi pravi Slovenci morajo se ediniti in družiti kakor pravi in ljubeči se bratje; vsi slovenski kraji morajo med seboj v vedni zvezi bivati in morajo eni za druge pozvedati; kedar je enim bolje, naj drugim slabejšim pomagajo, da se iz stisk rešijo; kedar gre za slovenstvo, naj vsi po vseh krajih čvrsto za svoje pravice na noge skočijo. Po takem združenju dobrih Slovencev bode se naša reč dosti hitreje razvijala, nego do zdaj; s časom postanemo mogočen jez in zid nasproti sovražnikom. Vsi za enega, vsaki za vse, in vsi Slovenci za prelepo, prekrasno, za sveto domovino slovensko in za Ilirijo! — to bodi naše geslo!

— r. — **Iz Ljubljane,** 17. jan. [Izv. dop.] Dopisilne volitve za mestni zbor se bližajo, pa do sedaj ni nikakoršnega gibanja videti niti pri narodnjakih niti pri liberalnih. Narodni volilci se menda po nasvetu društva Slovenije tudi takrat ne bodo udeležili volitve, je li to previdno, bodo voditelji sami najbolj vedeli. Ustavoverneži se pogovarjajo pri vrčku piva o volitvah, zlasti iščejo moža, ki bi bil sposoben županovati, kajti dr. Suppan je že enkrat hotel odstopiti, sedaj pa je neki za trdno zahudil, ka po volitvah noče več biti župan. Zbog tega je velika omotica v nemškem Izraelu, ne vedo si pomagati. Župana vendar ni, da bi ga s trte zvil. Dežman, bog oče ustavoverne prusoljubne stranke, bi županstvo pač prevzel, pa njemu so nasprotni uradniki in mlado — liberalci. Uradniki hoté na vsak način ex officio v pokoj djanega vladinega svetovalca Laschana, častitelja guillotine, tirati do županstva,

pa tega ne dopusté njegovi nasprotniki mlado-liberalci, ki pa memogredo rečeno še niso nevarni za osodo Evrope. Na dalje si belijo glave, ktereza izmed konstitucionalnih očetov bi na lep način „izpacali“ ter na njegovo mesto posadali Laschana. Zasluge imajo vsi enake, tedaj je res križ, komu dati consilium abeundi. Svojo revščino in svoj nenaraven položaj pa kaže nemčurska stranka, ker nima družega moža za županstvo nego naj hujega birokrata, sploh nepriljubljenega Laschana. Za boga svetega, zvolite si rajši očeta Maliča, on ima vsaj pošten trebuh in okrogla lica, s kterimi lastnostimi se nemčurska Ljubljana najbolje reprezentira. Če pa tega tudi nočete, skličite zbor in kdor bo najbolj smešno blebel, naj bo vaš župan, če bi tudi dr. Račiča ali Ertlna zadelo.

Posnemanja vredna je vendar enkrat ena naprava v restavraciji ljubljanske čitalnice. Izpostavljen je namreč načrt Vodnikovega spomenika, poleg njega pa je nabiralnica za darove, kterih se je do sedaj dan na dan mnogo nabiralo. Način je praktičen, kajti človek pri vinu rad daje vsaki dan kako malenkost, v splošnem se pa nabere lep znesek. Priporoča se tako ravnanje tudi drugim čitalnicam in narodnim društvom z opominom, da bi se v ozir jemala tudi Janežičeva ustanova. — Predčerašnji ples v čitalnici je bil ne navadno dobro obiskan in živahen. „Kolo“ so plesali dvakrat prav odlično.

Iz Šmarja 16. jan. [Izv. dop.] („Naprej“.) Pri občnem zboru „Naprej“-a udeleževalo se je izmed 85 vpisanih društvenikov več ko 70 udov, večidel kmečki posestniki šmarskega okraja, kar veselo spričuje, da se prosto ljudstvo začne jako zanimati za politiška vprašanja. Vpričo c. k. komisarja, ki je tudi takrat iz Celja prišel, se začne shod o napovedani uri. G. dr. Vošnjak razloži važnost politiških društev, prebere pravila in zapisnik 1. občnega zbora, ki se je potrdil. Izmed sklepov 1. občnega zbora je bil za tukajšni okraj najimenitniši, da bi se napravila okrajna založnica in posojilnica. Govornik naznanja, da je začasni društveni odbor se obrnil zaradi te stvari do okrajnega zastopa, ki je res že sklenil, ustanoviti okr. založnico po izgledu enakih čevskih zavodov. Delovanje mladega društva je torej že rodilo zaželeni sad. Da bo društvo zmirom vpešneje delalo, je treba, da vsak društvenik v svoji okolici se potruji, ljudstvo podučevati in nove društvenike pridobiti. Čem večje je društvo, tem veljavniši so njegovi sklepi itd. Po govoru so se še vpisavali novi udje in se je vršila volitev predsednika in odborikov. Za predsednika je bil izvoljen g. dr. Vošnjak, v odbor pa gg. Franc Skaza, veliki posestnik, Karl Jagodič, gostilničar, Hugo Tanšič, posestnik, J. Anderluh, gostilničar v Šmarji, Andr. Zupanc, posestnik v Pristovi, Lenart Janez, kaplan v Šmarji, A Slatinšek, posestnik na Slatini, Ivanc Martin, dekan v Šmarji in J. Lipavec, posestnik v Lemberg-i.

Ker se je oddalo blizo 60 volilnih listov, je bila volitev jako mudna, da je po končani volitvi že prepozno bilo, se posvetovati o vprašanjih, ki so še bila na dnevnem redu. Sklenilo se je, da se skoro spet skliče občni zbor, pri katerem pridejo na vrsto ta in še druga vprašanja. Glavni namen tega zbora je bila volitev odbora, po kateri je društvo definitivno konstituirano. Po končanem zboru se je v obširnih dvoranah zbralo kakih 400 do 500 ljudi, ktere je razveseljevala godba, petje pevskega zbora in tombola. Kakor zbor, je tudi veselica se vršila v najlepšem redu. Končno še moram pohvaliti gostilničarja g. K. Jagodič-a, ki ne samo dvorano brezplačno prepušča pol. društvu, ampak tudi pri velikih shodih po izvrstni postrežbi in nizki ceni ustreza zbranemu občinstvu.

Iz Gorenjskega, 17. jun. [Izv. dop.] O vodstvu kranjskih štirirazrednih ljudskih šol. Kaj veselo je dandanašnji videti, da se tudi slovensko občinstvo na svoje šolstvo vedno bolj ozira. Zavolj tega je kaj hvalevredno od vredništva „Slov. Nar.“, da tudi našemu šolstvu svojo pozornost obrača in da šolskim novicam svoje predale rado odpira. Zelo važno za napredek posamnih šol in za večjo ali manjšo korist, ktero naj one ljudstvu prinašajo, je tudi to, v kterih rokah je vodstvo posamezne šole. Zlasti je pa to važno vprašanje pri večrazrednih, p. na naših glavnih šolah. Na Kranjskem imamo z ljubljansko 4 razredno vadnico vred 15 štirirazrednih ljudskih ali glavnih šol. Če pa te šole zapored gledé njih vodstva premišljujemo, videli bomo, da je v tej zadevi tudi veliko pomankljivega pri našem notranjem šolstvu. Tako nahajamo le malo glavnih šol, v kterih je to ravnateljsko vprašanje dognano, poravnano in na korist učiteljev in učencev rešeno; po nekterih glavnih šolah so brez ravnatelja, na drugih imajo nadomestovalnega, zopet drugod začasnega vodja; na nekterih je ravnatelj katehet, na drugih posvetni učitelj. Iz vsega tedaj vidimo, da je v tej stvari nekaka nerednost, in da za to naše domače in dunajske oblasti do sedaj niso bile posebno skrbljive. Ali morda ni postavnih načel, na ktere naj bi se opiralo? Res, da nam novejših ukazov v tej zadevi primanjkuje; pa saj imamo še stare, ki to stvar pojasnujejo. Tako veli že stara politiška šolska vredba, da mora vsaka glavna šola imeti svojega ravnatelja, za ktereza se izvoli najvrednejši in najzmožnejši izmed učiteljev dotične šole. Ali se je pa po tej postavnej določbi do sedaj ravnavalo? Vsaj kolikor se jaz spominjam, ni se na to pod prejšnjim cerkvenim šolskim nadzorništvom kratko nič oziralo. Ravnatelj glavnih šol so bili skoz in skoz duhovniki, t. j. kateheti, ki so v semenišči pač zadobili potreben kratek navod in pedagogiki in za podučevanje krščanskega nauka, a nikjer ne sposobnosti za učitelja ali ravnatelja glavnih šol. Postava pa pravi, da morajo le učitelji biti tudi ravnatelji. In to je tudi

primerno. Katehet je morda izvrsten v svojem opravilu kot duhovni pastir, a za ravnatelja, ki more izurjen biti v vseh učiteljskih in šolskih zadevah, vendar nima zadosti potrebnih zmožnosti. Kljub temu je imelo poprejšnjo šolsko nadzorništvo to napako, da je le mlade, neskušene duhovne nepostavno urivalo za ravnatelje glavnim šolam, na kterih so bili stari, zvedeni in zasluženi učitelji, ki so se morali ponižno udati poveljam novega — kaplana in kateheta. Te enostranosti sicer nove šolske gosposke ne delajo več; a starih nočejo odpraviti. Morda si mislijo tako: Učiteljem ne gre čast ravnateljska, akoravno postava zahteva; duhovnom — katehetom — jo pa ne smemo podeliti ali odvzeti, da jih ne bomo žalili. — In tako stvar vedno mirno stoji in naše šolstvo ne pride za en korak naprej. — Od deželnega šolskega svetovništva, ki je že marsikaj na dobro ukrenilo, pričakujemo, da bode tudi to vprašanje rešilo na čast in korist ljudskih učiteljev — a ne na sramoto kakor pri imenovanji — okrajnih šolskih nadzornikov. —

J. S. Iz Istre, 10. januarja. [Izv. dop.] Dopis iz Istre v „Sl. N.“ št. 145 je veliko pomot o pogozdenji Krasa objavil, in pri nas ne majhno nejevoljo zbudil. Ker so meni vse okoliščine znane, veže me dolžnost vse pomote razjasniti in popraviti. C. k. primorska namestnija si je zaradi pogozdenja Krasa že veliko prizadevala, ali zdatna podpora je še le pred dvema letoma od ministerstva privoljena. Kar je bilo najprej treba, je g. Scharnagel nemudoma storil. Velike prostore je v Rodiku in na Sarminu z gozdnim semenom nasejal. Zdaj je že dokaj sadik mnogovrstnih plemen. Poziv c. k. namestnije 24. okt., št. 11586/II. L., je tudi srenjam došel, naj pridejo po sadike, kolikor jim ljubo in drago. Dopisnik zahteva, naj bi se vsem Kraševcem z enako mero merilo. Gotovo to tudi vlada želi. Skušnja pa uči, da nekatere srenje same tega nočejo, ker ne dohajajo po sadike, in jim ni mari, da bi kaj zasadile. Kdo je po tem takem kriv neenake mere? Dolžnost kmetov, ki hočejo gozd imeti, je saditi, in tisoč rok je treba, da se toliko goljav zasadi. Kdo drugi pa more to storiti, nego kmetje sami, nikakor pa gozdni čuvaj, ki nima nego 2 roki in ki mora zasajenje nadzorovati. Zakaj dopisnik tega ne premisli? Zakaj on gg. S. in K. napada. Zakaj sum meče in žolč izliva, kakor da bi bila ona dva kriva slabega vspeha? Zakaj razžalivo norčevaje govori: „Le tako naprej gg. S. in K., kmalo bo Kras pogozden.“ S. je storil, kar je bilo mogoče, K. je pa komaj 8 tednov v tem službovanji, in je tudi že dosti storil. Brez dvombe bota oba svoje naloge izvršila. Da bi tudi srenje svojo nalogo spoznale, in zasajenja resno poprijele se! Gotovo ne samo dopisnik, ampak vsaki bi videl v malo letih sivo skalovje z drevjem pokrito. Dopisnik klavrno obžaluje, da od Šentpetra do Reke ni videl zasajenih dreves. Ali pa on ne vè, da Pivka ne spada pod primorsko namestnijo, ktera se še le

Listek.

Alzasija in Loréna.

Poglavje o anektiranji.

(Spisal dr. V. Zarnik.)

(Dalje.)

Moj prijatelj gospod Ljudevit Germonig, nemški „pesnik“ (??!), doktorand filozofije in amanuensis v ljubljanski licealni knjigarni, se je ravnokar na našega nesrečnega Fr. Preširna spravil, ga v prevodu dveh pesmij z nepopisno švedrastimi, nemškimi verzi strašno razmesaril in na zadnje mu je še, kakor da bi ga bil hotel pred celim svetom stigmatizirati, za rep 2 pesmi iz svoje vreče obesil, namreč: „Zankleben der Liebe“, in „lirische Salbaderein“! O ti vsega usmiljenja vredni, v Germovnicovih rokah 2krat nesrečni Preširen! — Svetoval bi jaz tu prav prijateljski in odkritosrečno dragemu Ljudevitu, naj bi opustil enkrat za vselej te brezbožne in vratolomne atentate na prvega jugoslovanskega lirika in naj bi se udal praktičnemu slovstvu ktero vse drugač več krajcerjev nese. Zdaj ko „Anektirungsschwindel“ povsod „soweit die deutsche Zunge reicht“ razsaja, naj bi podvzetni gospod Ljudevit v

duhu časa in nemške mode napisal brošuro na priliko pod naslovom: Der kleine Anektirer, oder die Kunst sich binnen 30 Minuten auf die leichtfasslichste Art und Weise gründlich anzueignen die Theorie alle an Deutschland angrenzenden Länder und Gebiete auf die schönste Manier einzusacken. Für Alt und Jung, zu Nutz und Fromm der ganzen deutschen Nation. — Take brošure bi slavni gospod Ljudevit, ker bi jo gotovo precej po vsem Nemškem mesto abcednice v ljudske šole vpeljali, najmanj en milijon iztisov spečal. Pri tem bi imel najmanj 100.000 gld. dobička in bi tako na najloži način in najhitrejše edini in pravi cilj in konec svojega „poetovanja“ (???) dosegel, po katerem že zdaj čez 40 let hrepeni. —

Pa brez šale se mora človek, ako vse to čuje in bere, vprašati: Kam smo zašli v 2. polovici 19. veka!! Skoraj da je imel prav Gambetta v svojem novoletnem govoru, da zdaj edino le še francozki narod pravo pravico in človečanstvo zastopa, ker se orijaško in vsemu svetu nepričakovano boruje za najsvetejše dragocenosti vsacega naroda: za svobodo, neodvisnost in celokupnost svoje prekrasne, zdaj toliko nesrečne domovine. — Dan za dnevom se bolj opravičuje kritika francozkega časnikarstva, ktero je že v začetku vojske

o nemškem narodu izreklo, da so Nemci učeni barbari. Že čez 20 let nam Nemci pripovedujejo, da so oni prav za prav za to od Boga na ta grešni svet postavljeni, da bi nam Slovanom na iztok kulturo nosili, ker mi je še dozdej nič nimamo; ako je pa kaj malega imamo, smo pa samo „an der Oberfläche von der Kultur beleckt“. Kdo pa ne bi dandenes ta stavek narobe obrnil in rekel: Wenn man den gelehrten deutschen Professor ein bischen kratzt, so kommt „gleich der wilde Cimber oder Teutone zum Vorschein“, kakor je Napoleon I. neki o Rusih rekel: Si l'on gratte le Russe, on trouve aussitôt le Tartare. —

Akoravno so Nemci romanske narode psovali in jih še psujejo, da so gnjili, pokvarjeni, strohnili, puhli i. t. d., mora vsak nepristransk sodnik reči, da oni v tem trenutji pravo prosveto in humanitarne ideje proti barbarstvu, nasilju in „pravu pesti“ zastopajo. — Kako izvrstno se obnaša italijanski narod, da ne govorim o pravem junaku našega veka, o Garibaldiju. — Vsi glavni organi celega naroda kakor „Opinione“, „Nazione“, „Perseveranza“, „Diritto“, „Movimento“ i. t. d. od prvega do zadnjega obsojujejo to krvoločno postopanje Nemcev, ktereza edini cilj in konec je anektiranje Alzasije in Loréne s silo. — Kako krasna je

pri Jelšanah začne? Tam pa je videti nad vasjo lep gozd, katerega so si kmetje po lastnem nagonu zarežili. Videti je še kaj družega lepega. Tudi Kastavci niso in ne bodo zaostali; zakaj tam so pridni delavni možaki, ki znajo kaj gozd nese, in da brez gozda kmetijstvo se vzdržavati ne more. Od Šentpetra do Trsta je sem ter tje tudi kaj zasajenega videti. Zakaj se pa naš turist tam šeta in dreves išče, kjer nobeden ni sadil? — Dopisnik se tudi huduje, da Čiči oglje žgejo in gozd pokončujejo. Naj ga le žgejo, saj živi ne morejo v jamo, ker si hrane komaj do Božiča pridelajo. Borne ogljarje ni treba žaliti in dražiti, ampak učiti: naj sekajo in drv si pripravijo po zimi, dokler še les v muzgi ni; naj ne pasejo, kjer so sekali, dokler drevje toliko ne odraste, da živina vrhov ne doseže; naj odstranijo kože, ktere vse pokončajo, kar iz čoka in korenin požene; naj tudi pridno sadé, da bodo mlajšim gozd privarvali, v katerem bo rod za rodom še oglje žgal in se preživil.

Politični razgled.

V cisla j t a n s k i d e l e g a c i j i se je te dni rešil proračun zunanjega ministerstva in zopet dovolil znani nemoralni „dispositionsfond“. Se ve da so pri tej priliki mnogo govorili, a kakor ustavoverni listi sami priznavajo, malo povedali. „N. fr. Pr.“ sama piše o govornikih, med katerimi nahajamo imena kakor Herbst, Plener, Rechbauer, Carneri, Greuter, nektare Poljake itd.: „Pregledimo vso vrsto govornikov, iščimo v njih govorih pozitivnega jedra in vprašajmo se, ali je izven zagovornika papeževe in federalistične Avstrije, izven tirolskega Greuterja tudi le eden izrazil kako praktično misel, s katero bi bil skušal sedanji program avstrijske zunanje politike pomnožiti, dopolniti ali popraviti. Vsi razen Greuterja so samo mirovno politiko pridigovali, avstrijsko neutraliteto potrjevali, prikimali prijaznim razmeram z Nemčijo, so torej s kratka stali na onem stališču, na katerem Avstrija itak stoji, kakor je to iz rudeče Beustove knjige do sita videti. In vendar — tako znajdljive sila ljudi dela, — so vsi znali opozicijsko govoriti, tako da je moral Beust dolg govor govoriti v odgovor na napade, ki so vsi prav za prav samo dokazovali, da so naši delegati v harmoničnem soglasju z Beustovo politiko.“ To se vendar že pravi iz parlamentovanja in iz lastne opozicije debele, grde norce briti.

Londona konferencija se je za nekoliko dni prelozila, da pride francoski zastopnik. Jules Favres je prosil popotnega lista in utegne v kratkem priti v London. Za mir si ta evropski „areopag“ v prvi seji ni upal besedice spregovoriti in vendar vsi evropski narodi soglasno kriči, naj se konec stori mesarjenju na Francoskem.

Pruski kralj se je oklical za nemškega cesarja in je v svojem oklicu zopet nekolikokrat v zlo porabil božje ime in svobodo in napredek in narodno blagostanje. Njegovi govori in telegrami so največa blasfemija na vse, kar je človečanstvu svetega.

Ravno je šest mesecev, kar se je začela prusko francoska vojna, in štiri mesece, kar je Pariz obležen — in še ni mesarenja konec na nobeno stran. Republikanska Francoska je sicer mnogo storila, a vendar ne more popraviti, kar je bil zakrivil Napoleon in njegovi izdajalski vojskovodje. Bourbaki je mnogo storil, vendar s svojimi četami ni kos vajenim in dobro oboroženim Prusom, svoje dolovanje je moral kolikor toliko ustaviti in se zopet nazaj pomakniti. Brž ko ne se bode pomikal proti Chalonsu in se skušal zediniti z Garibaldijem in drugimi francoskimi četami. Imel bode 6 armadnih korov, proti sebi pa generala Manteufelna, ki bode imel težavno nalogo. Werder se je nepričakovano dobro obnašal, ter se tudi združil z drugimi nemškimi vojnimi oddelki. Princ Friedrich Karl v zapadu vedno napreduje. Zmagana Chanzyjeva armada se je v dva kosa razdelila in se zdaj zbira okolo Rennes, kjer bo nov upor poskusila. Tjekaj tudi Friedrich Karl in veliki vojvoda meklenburški vodita svoje armade. Blizo Rennes torej v kratkem pride do resnega boja. Ako tú Chanzy ne bo mogel zmagati, ne preostaja mu nego pot na Brest ali Cherbourg in na — ladije. Dobro se drži Faidherbe na severu. On skuša Nemcem priti za hrbet in jih prijeti od desne strani. Prišel je že v St. Quentin. Kakor zdaj stoji, je v kratkem tudi tu bitke pričakovati in menda ne bo dolgo, ko se bode pokazalo ali se bode mogla Francoska še dalje braniti, ali pa se udati. V Pariz še vedno streljajo in delajo mnogo škode.

Razne stvari.

* (Rauchov organ) za magjaronске surovosti je v svoji zadnji številki ime g. dr. V. Zarnika v zelo porabil podpisaje ga pod nemško izjavo polno najprostejših surovosti proti vredniku „Slov. Naroda“, ki se imenuje ne le „russicher Vicemameluk“ in „wirklicher Dienstmann des dr. Vošnjak“, amkak tudi prav originalno šaljivo s kratka „öffentlich ein Esel.“ Mi bi ne bili teh spak omenjali z nobeno besedico, ko bi se ne bili našli tudi med našimi ljudmi kalinčki, ki mislijo, da je omenjena surovost res izpod Zarnikovega peresa. Človeku ni treba 6. čuti, ampak kdor hoče le količkaj rabiti eno izmed sedanjih peterih, mora na prvi pogled spoznati, da dr. Zarnik ne more biti v nobeni zvezi s sestavkom, ki bi njega bolj infamiral, kakor našega napadenega vrednika, ko bi bil sestavek res dr. Zarnik pisal.

* (Škandal pred sodnijo.) 14. t. m. je pred okrožno sodnijo v Celji g. Moritz Schwarzenberg kot za-

stopnik c. kr. državnega pravdnštva imel v javni obravnavi razvijati tožbo proti necemu hudodelniku, katerega je imel zagovarjati odvetnik dr. Mörtl. Predno se obravnavanje začne, dvigne se dr. Mörtl in brez vse pravice in proti vsaki postavi interpelira g. Schwarzenberga, ali se je že opravičil proti članku, ki je bil 16. aprila 1870 proti Schwarzenbergu tiskan v praški „Politik“, češ da bi se sicer gosp. Mörtelnu zdelo nečastno s Schwarzenbergom vred posredovati pri katerikoli javnem obravnavanju. Predsednik sodečega zbora g. Pommer je vsled tega nezaslišanega postopanja g. Mörtelnu odtegnil besedo in Mörtl je žugaje zapustil sodnijsko dvorano. — Naj bi se naroden odvetnik predrznil tako razgrajati pred sodnijo: gotovo bi ne opravil samo z disciplinarno kaznijo. V Celji pak se slavi Mörtelno ravnanje kot slavno junaštvo.

P. (A' la Kafka.) V Strassburgu so gospe svoje simpatije do francoske republike s tem kazale, da so začele nositi modro-rudeče-bele trakove. Pruska policija se naravnost in siloma temu ni hotela ustavljati, izvolila si je pa zato drugo perfidno orožje. Kakor hrvatski paša v Zagrebu, tako ima tudi pruski Rauch v Strassburgu „seinen dummen Kerl.“ Pokliče ga k sebi in drugi dan je pisal strassburški Kafka v svojem nemškem listu, da francosko trikoloro nosijo samo dame „des zweifelhaften Rufes.“ Kakor bi odrezal, so zginile vse trikolore. Sloveči avstrijski policijski komisar Vidic si tega recepta gotovo ni pozabil zapisati. Tudi gospodinu Kafki bodi lepo priporočen.

P. (Prof. Förchtgott - Tovačovský), slavnoznani skladatelj slovanskih pesmi in pevovodja slovanskega pevskega zbora na Dunaji, je te dni od ruske vlade prejel zlato medaljo na traku orlovega reda za zasluge, ktere si je pridobil za slovansko petje. To odlikovanje slavnega umetelnika in iskrenega Slovana nas toliko bolj veseli, kolikor manje nas je delitev najviših ruskih redov pruskim princem in generalom za njihove slavne bitve in moritve na Francoskem navduševala. Če se že z redom priznavajo zasluge, imamo mi gotovo več vzroka, privoščiti ga genijalnemu slovanskemu umetelniku nego genijalnemu pruskemu generalu in privoščimo ga posebno prof. Förchtgottu, ker kakor je znano, vsako leto dunajske Slovence pri Preširnovi besedi z dobrimi sveti, lepimi pesmimi in izvrstnimi pevci blagovoljno podpira.

* (C. k. davkarja na Vranskem), ktere neredno postopanje, da ne rabimo hujše besede, smo že večkrat grajali v našem listu, in ktera se še do zdaj od svojih velikih madežev ni oprala, je te dni spet pokazala, da je za narodno ravnopravnost in za glasoviti § 19 drž. osn. postav toliko, ko kmetu za lanski sneg. Dve občini ste občinske priklade hoteli sprejeti pri davkarji s slovenskimi pobotnicami. C. k. davkarja pa, ki vendar občuje le skoro izključivo s slovenskim ljudstvom, se je branila priklade izplačati na slovenski pisane pobotnice. Občini ste se že pritožili zoper to nepostavno ravnanje in sicer, kakor slišimo, naravnost v Gradec k deželni finančni direkciji. Kajti pritožba pri okr. glavarstvu v Celji bi bila itak brez uspeha, ker samo glavarstvo občinam noče dopisavati v slov. jeziku, če to tudi tirjajo. Nektare občine so nazaj poslale nemške dopise, in tirjale slovenske, pa vendarle glavarstvo zmirom še prezira te narodove želje. Tako se moramo Slovenci kljub vsem postavam braniti za vsako drobtinico narodne ravnopravnosti.

* (Dvanajsta predstava) dramatičnega društva v deželnem gledališču bo v nedeljo 22. t. m. igrala se bode prvokrat nova burka s petjem v 3 dejanjih „Čevljar — baron“. Burka je polna komičnih momentov in ima prijetno muziko in dobre kuplete, tako da utegne prav dobro dopasti. Tudi so naloge v dobrih rokah, da smemo pričakovati prav veselega in kratkočasnega večera. Sedeži se bodo dobivali, kakor po navadi, zjutraj od 10—12 ure pri glediški kasi in popoldne od 2—4 ure v pisarnici dramatičnega društva v čitalnici.

* (G. Schönewetter) daje svojim uradnikom zdaj vsaki mesec v svojih prostorijah večerno veselico. Uradniki za to ljubeznjivost svojega predstojnika nimajo druge dolžnosti, da nego ga morajo v ljubljanskem „Tag-

knjiga, ktero je napisal Ferencio Mamiani pod naslovom: Libro d' un nuovo diritto europeo (Firenze 1870); kako se to delo odlično razlikuje od poprej omenjenih razprav sedmih nemških profesorjev, katerih vseh sedem je steklina „der Anektirungs-Berserkerwut im letzten Stadium der Tobsucht“ popadla. T. Mamiani zagovarja v resnici blaga načela napredka in prosvete 19. stoletja. Knjiga spada v 4 oddelke pod naslovom: 1.) O samoupravi držav; 2.) o domovini; 3.) o narodnosti in 4.) o suverénstvu. V drugem in tretjem oddelku pledira mož temeljito s prepričalno zgovornostjo v lepem jeziku za ideje o občem glasovanju in o načelu narodnosti, ktere sem jaz v tem sestavku kolikor toliko omenil. — Angleži so se v početku vojske iz starega tekmeštva proti francozkemu narodu v ogromni večini bolj na nemško stran prigibali. Ali po Sedanu so se začele žive posamezne simpatije semtrtje za nesrečno Francijo javiti, ktere so od dne do dne naraščale in ki se dandenes v resolucijah na ogromnih taborih sklenjenih pojavljujejo. „Times“, ki nima nikdar svojega t. j. osebnovredniškega mnenja, nego je zmerom odmev in jezik mnenja prave večine John Bull-a, je bila spočetka odločno na strani „des olle Willem“; ali na enkrat je zasuknila in razliva zdaj s strahovito jezo

svoj žolč in svoje črnilo proti evropskemu Čingis-Kanu 2. polovice 19. veka. In „Times“ je vedno sigurni, nevarljivi barometer mnenja angleškega naroda. — Angležem je spočetka vojske do tega stalo, da bi se oba leva drug družega do repov požrla. Ali ko vidijo, da hočejo Nemci sami po Evropi gospodariti in Francozko kot silo prvega reda uničiti, gre jim stvar nekako čudno po glavi in dan za dnevom bolj uvidjajo, da se vse to bistvenega in životnega interesa Anglije tiče, da grejo že zdaj neposredno nemške zmage John Bullu samemu za kožo. — Nemci so vsled tega prevrata javnega mnenja na Angleškem popolnoma poparjeni, kakih 14 dni že plaho gledajo in prvi nemški listi pišejo, kaj bo, ako še vojska do spomladi trpi? Znano je iz angleške povestnice tega veka, da se velike, odločivne misli najpoprej gojijo in izražujejo na taborih, tabori pritiskajo na parlament, parlament pa na vlado. — Že zdaj se čujejo glasi, da mora Angleška z mečem v roki proti Nemcem posredovati, ako se nečejo pošteno z Francozi pomiriti, in da ako Angleška tega ne stori in še na dalje to grdo klanje, roke križem drže, gleda, abdicira za vselej kakor vlast prvega reda. —

(Dalje prih.)

blattu" hvaliti kot najbolj sposobnega uradnika in kot
ustavnega rešitelja vsa celjskega okraja.

* (V Globokem v breškem okraji) se je
ustanovilo narodno katoliško društvo, katero ima
v četrtek 19. t. m. svoj prvi shod. Kaj poreče k temu
društvu slavna breška nemškutarja in nje vodja, veko-
viti kandidat za deželni zbor?

* (Konservativno društvo v Konjicah.)
V nedeljo 29. t. m. obhaja novo katol. politično društvo
v Konjicah svoj prvi shod po sledečem programu:
1) Začetni govor. 2) Volitev odbornikov. 3) Podučno
prednašanje. — Začetek ob 5ih zvečer.

Glasovi izmed občinstva.

(Za zadržaj in obliko tega predela ne prejemamo nobene od-
govornosti.)

Prošnja slov. rodoljubom!

Pol. gosp. društvo „Naprej“ v Šmarji ustanovi
društveno knjižnico. Rodoljubi so uljudno pro-
šeni, taci slov. knjig, katerih bi sami odveč imeli, na-
šemu društvu podariti, da hitreje in lažje dosega svoj
namen, omiko razširjati med slov. ljudstvom.

Šmarje, 16. januarja 1871.

Dr. J. Vošnjak,
predsednik društva „Naprej“.

Listnica vredništva.

G. dr. Mgr. v Gradcu: Popravek smo sprejeli, a
ne tiskali, ker hočete popravljati, kar je krivo poročal
srbski list, do katerega se izvolite neposredno obrniti. —
G. Fr. Zak. v Gor.: Obljubljenega prosimo, vendar si
glede taci sestavkov pridržujemo popolno svobodo.

Dunajska borsa 20. januarja.

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	57 fl 90 kr
Srebro	121 „ 90 „
Napol.	9 „ 95 „

Vino v prostovoljni dražbi na prodaj.

V Ponedeljek 30. januarja ob 10. uri do-
poldne in ako potreba tudi v vtorek 31. januarja
se bode okolo 90 do 100 štartinjakov lastnopridelanega
vina letnikov 1867, 1868 in 1869 v partijah od 5 do
50 vedrov v mojih kletih v

Šmarji poleg Jelš

(Erlachstein) na Štorskem, (1)
vendar brez posode prodajalo tistemu, ki bode največ
zanj ponudil. K tej dražbi kupce uljudno vabim.

Franc Skaza.

Razprodaja
suknenega, platnenega in družega ma-
nufakturnega blaga
v prodajalnici
Henrika Skodlar-ja
na velikem trgu v Ljubljani. (10)

Dva tapecirarska in enega strugarskega
(drechsler) vajenca vzame v službo (2)

J. Lacher
v Mariboru.

Tacim, ki znajo brati in pisati, se daje prednost.

Cenejše kakor pravo zlato,

pa lepše in elegantnejše je od prof. Rheina iznajdeni zlahtni metal

Rheinovo zlato,

ktero se edino in samo izdeluje v fabrikah

TRAUGOTT FEITEL-NA

Iz tega novega metala, Rheinovo zlato imenovanega, izdelani kinč nepotreben dela prav,
kinč, ker ta novi fabrikat gledé barve in oblike nič ne zaostaja za pravim, pri tem pa velja le 1/4 deli
kar se pri pravem kinči računi samo za njegovo izdelovanje. Še strokovnjake naš kinč lahko moti,
tako natanko je ponarejen. (9)

Koravdast kinč, od pravega ne razločljiv, zapestnik
in uhani f. 1.50, ovratni kinč f. 1.20, večja rešta koravd
f. 3, velik zapestnik z uhani f. 2.50.

Granatov kinč: 1 zapestnik 50 kr., veči 80 kr.,
uhani 50 kr., veči 80 kr.

Cela garnitura iz Rheinovega zlata, zapestnik, uhani
z granatovim ali koravdastim kinčem, ali brez tega za
basensko ceno 40 kr.

Najnovejši kinči!

Moderno, lepo, cenó, kakor pravo zlato, nikdar ne
otemni, motljivo ponarejeno kamenje, krasna emaile!
Zapestniki, fino po kr.: 40, 60, 80, f. 1.

Uhani, fino po kr.: 50, 80, f. 1.
najfineji po f.: 1.50, 2, 2.50.

Cele garniture, zapestniki in uhani 80 kr., f.: 1.20, 1.60,
najfini, f.: 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.

Narokvica, fino po kr.: 50, 80, f. 1; najfineji po f.: 1.50,
2, 2, 3.50.

Ogrljaj, najfineji po kr. 90, f. 1.20, 1.50.
Medalijoni, fini po kr. 20, 40, 60; najfineji po kr. 80,
f. 1, 1.50.

Glavniki z Rheinovim zlatom oplatičeni, kr. 80, f. 1, 1.50,
2, 3.

Prstani s ponarejenim zlahtnim kamenjem, kr. 30, 40, 50,
60, 80, f. 1.

Urne verige, krasne, za gospode kratke, kr. 50, 80, f. 1,
1.50, 2.

Urne vrige, take, za gospé, f. 1.90,
„ „ dolge, venecjanskega lica, f. 1.40, 1.80, 2.

Naprane igle za gospode, kr. 20, 40, 60, 80.

Pedsrajčne gumbje kr. 10, 15, 20, 30.

Zapestniške gumbje, kr. 20, 30, 40, 60, 80.

Zavratniške gumbje, kr. 5, 10.

Cele garniture gumb, jako fino, elegantno, kr. 50, 80, f. 1.

Malosti za k uri, krasno sestavljeno, kr. 68, 80, f. 1.

Riegerjevi prstani, pravo srebro, emajlirano
in dobro pozlačeno z udobljnim napisom: „Ne dejme
se!“ potem „Sokolski“ prstani, ravno tako z vpisom:
„Na z dar!“ samo f. 1.

13 lot. punc. srebrna urna veriga, v ognji pozlačena, kratka,
3 f. 50 kr., 4 f., dolga f. 6, 7.

13 lotni srebrni medalijoni, v ognji pozlačeni, punsirani,
f. 2.50, 3.

Vedno dušeč kinč, iz indijskega zelišča, ki
vedno ohrani svoj naravni kinč in je vsakako neprecen-
ljiv in obče priljubljen. Ako dama ž njim stopi v sobo,
napolni jo vso z vonjavo.

Zapestnik 50 kr. do f. 1, 1.20, 1.50.

Uhani, 80 kr. do f. 1, 1.20, 1.50.

Ogrljaj, kr. 60, 80 do f. 1, 1.50, 2, 2.50.

Narokvica, kr. 40, 60, 80 do f. 1, 1.50.

Tudi malo premožen človek lahko je s sreber-
nine! Najlepše, najprikladnejše darilo in vse garanti-
ramo.

Noži in vilice iz kineškega srebra, angleška
klinja 90 kr., žlica 60 kr., žličica 30 kr.

Etui s 6 noži, 6 vilicami in 6 žlicami, iz-
borno, krasno darilo samo f. 12!!

Izključljiva last in zaloga slovanske kupčijske hiše

Traugott-a Feitel-na

na Dunaji, verlängerte Kärntnerstrasse, Nr. 57, Kärntnerring Nr. 2.

(11)

Papirji, obiskalnice, pečati in druge pisne priprave,

najbolje blago po sledeči preniski ceni.

Geslo kupčije: Tudi za malo denarja se lahko kupi dobro blago.

Francoski papir za pisma

v katero se zastoj vtisne vsako ime, črke in
krone.

100 listov osmike, fini, beli . . . gld. — kr. 45

100 „ angl. rebrastega ali . . . „ — „ 65

liniranega . . . „ — „ 65

100 listov rebrastega v vseh . . . „ — „ 75

barvah . . . „ — „ 85

100 listov četvorke, fini, beli . . . „ — „ 85

100 „ angl. re- . . . „ — „ 85

brast in liniran . . . „ — „ 85

100 listov, zavitkov, osmerke, . . . „ — „ 50

beli . . . „ — „ 50

100 listov, zavitkov, osmerke, . . . „ — „ 50

rebr. močan papir . . . „ — „ 50

100 listov, zavitkov, pisanih . . . „ — „ 55

rebrastih . . . „ — „ 60

100 listov, zavitkov, znotraj . . . „ — „ 60

ostekljenih . . . „ — „ 60

100 listov, zavitkov, za četvor- . . . „ — „ 65

ko, rebr. močan papir . . . „ — „ 65

Dve lepi črki s krono v običnem bar- . . . „ — „ 30

votisku veljati na 100 listih 30 kr., za 100 . . . „ — „ 30

zavitkov 30 kr.

100 obiskalnic

na dvojno lakiranje papirji, najfineji kam-
notisk, najnovejša pismenke, 1 gl., ravno take,
fineje, s črnim tiskom 50 kr.

Jeklena peresa

Regulator-peresa za vsako roko in pa-
pir, 12 peres kr. 24

12 angležkih, najboljših 12 vrst . . . „ 10

12 ducentov (1 karton) omenjenih vrst . . . „ 80

12 „ Aluminium-peres, proti rji . . . „ 80

zavarovani . . . „ 80

1 ducent kavčukastih peres, po svoje . . . „ 10

izvrstnih . . . „ 10

1 ducent svinčnikov, dobrih, kr. 10, 15, 25, . . . „ 35, 45.

1 ducent peresnih ročajev, kr. 10, 15, 25 30.

Jako spretni so novi mašinski svinč-
niki: ni jih treba ostriti, tudi se ne lomijo,

1 svinčnik v les vdolan 10 kr., v kost 15 kr.,

1 svinčnik s peresnim ročajem in nožem 90 kr.,

1 kapsula s tekočino za 3 mesece 10 kr., 1

kos union-radir-gumi za svinec in tinto 5 kr.

Najlepše izrezani pečati s . . . „

krasno pisavo. 1. pečat z 2 črkama s . . . „

finim držalom 50 kr., krona velja 30 kr., cela . . . „

imena po ceni.

Preše za visoko iztisnjeni tisk . . . „

z imenom lepo delane f. 2.80, 3.50.

Stampilije s kositarjevo škatljo, . . . „

mastjo in ščetom 4 f. 50.

Najnovejša stampilije samo o ma-
kalnice napravijo 1000 iztisov, ako se ma-
šina samo enkrat namoči, najprikladnejše za

pisarne in urade, 1 šk. z najfinijem izrezom . . . „

6 f. 50.

Nepokončljive elastične tablice . . . „

za računanje po 5, 10, 15, 20 kr.

Najlepše karte za godin gratu-
lacije, krasno izdelane po 5, 10, 15 kr.,

posebno lepe z vedno dišečo blazinico po 20,

30, 40, 50 kr.

Pisne mape

majhne, osmerne brez oprave s zaporico f. . . „

1.20, 1.50, 1.80. Take z vso opravo po f. 2., . . . „

2.50. Zunaj in znotraj umetno izdelane po . . . „

f. 3.50, 4, 4.50. V veliki četvorki brez oprave . . . „

po f. 1.80, 2.50, z vso pisno opravo po f. 3, . . . „

3.50, 4. Umetno izdelane po f. 4.50, 5, 5.50.

Pečatne marke za pisma, ktere so za-
rad svoje priročnosti, cene in vrnega zapi-
ranja bolje, nego obliti in vosek, najlepše

delo z vsakojako firmo, grbom, imenom, mo-
nogramom, 500 mark po gld. 1.20, 1000 mark . . . „

gld. 1.80.

Papeterije.

Lepo oskrbljen zavoj, napolnjen z raz-
nimi krasnimi papirji po 25, 35, 50, 60, 80 k., . . . „

gld. 1.

Praktično dober kup darilo je nova . . . „

pisna garnitura iz vlitiga bronza, sestav-
ljena iz 10 kosov: 1 tintnik, 1 peresni roč-
nik, 1 peza, 2 pisna svečnika, 1 termometer, . . . „

10, 15, 25 kr.

1 ročen svinčnik, 1 škatlja za netilo, 1 obri-
salo, 1 obešalo za kinč ali uro. Vse prav . . . „

krasno izdelano in velja samo 3 gld.

Najbolje črtavno orodje.

1 škatlja 80 kr., gld. 1, 1.20, 1.50; 1 škat-
lica popolna gld. 1.80, 2.50, 3. 1 črtavnik . . . „

30 kr., 1 cirkelj, majhen, 30 kr., velik 40 kr.

Globusi po 50, 80 hr., gl. 1, 1.50, 2, 3.

Škatlice s tušom, napolnjene z najlep-
šimi medenimi barvami po kr. 30, 50, 80, . . . „

gld. 1, 1.50, 2.

Listnice

lepe po kr. 10, 15, 20, v usnji kr. 25, 35, 50.

Najfineji pečatni vosek z vonjavo, . . . „

rudeč po kr. 8, 10, izvstven v raznih barvah . . . „

po 10 kr.

Novo iznajden tintni prah, . . . „

kteremu je treba samo vode primešati, da se . . . „

dobi najbolja leskeča tinta; škatlja . . . „

po 20 kr.

Izgledi za navadne in kali-
grafične vaje v pisanji dobri za uči-
telje in učence. 1 sešit male oblike z 12 pis-
kartami velja 10 kr., 1 sešit velike oblike s . . . „

30 krasnimi pisavami 65 kr. — Izgledi hitro . . . „

načrti se risanja, najnovejša metoda, za za-
četnike in diletante v različni izbiri 1 sešit . . . „

10, 15, 25 kr.